

VÝROČNÍ ZPRÁVA
školní rok 2022/2023

telefony

ambul.: 543 216 685 , 722 952 499
vedoucí SVP : 722 930 411

web, e-mail

www.strediskobrno.cz
svpbrno@svpbrno.cz

- 1. Základní údaje o Středisku výchovné péče**
- 2. Charakteristika Střediska výchovné péče**
- 3. Ambulantní program SVP**
- 4. Celodenní program SVP**
- 5. Údaje o klientech SVP**
- 6. Údaje o pracovnících SVP**
- 7. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP**
- 8. Údaje o aktivitách a spolupráci SVP s dalšími odbornými institucemi**
- 9. Závěr**

1. Základní údaje o Středisku výchovné péče – odloučené pracoviště Veslařská

Název zařízení: Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140, Brno 603 69

Adresa: Veslařská 252, Brno 637 00
tel.: 543 216 685, 722 925 499
e-mail: svpbrno@svpbrno.cz

Právní forma: Příspěvková organizace

IČO: 62158384

Zřizovatel: MŠMT – Karmelitská 7, 118 12 Praha

Ředitel: Mgr. Martin Holý

Vedoucí SVP: Mgr. Bohdan Čermák od 1. 1. 2010

Části SVP: 1. ambulantní program
2. celodenní program

2. Charakteristika Střediska výchovné péče

Středisko výchovné péče Brno (dále jen středisko) poskytuje ambulantní, celodenní a všestranně preventivní výchovnou péči a psychologickou pomoc dětem a mládeži s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a též dětem propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji žáků, pokud u nich nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy. Dále se tato péče rozšiřuje také na rodiny těchto dětí, respektive na zařízení, která rodinu nahrazují.

Pracovníci střediska poskytují konzultace, odborné informace a pomoc zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti výchovy a vzdělávání žáků s rizikem či s projevy poruch chování. Ke své práci používají psychologické, speciálně pedagogické, výchovné a vzdělávací metody a postupy.

Základním principem SVP je svobodné rozhodnutí klienta a zákonných zástupců při volbě druhu poskytované péče. Cílovou skupinou jsou děti a mládež spolu se svými rodinami, u nichž probíhá školní výuka.

Zařízení se v rámci SVP profiluje na první stupeň školní výuky klientů.

3. Ambulantní program

Ambulantní program je určen pro děti a rodiče v situacích, kdy potřebují pomoci s řešením výchovných problémů. Důraz je kladen na spolupráci s celou rodinou, ve většině případů i se školou či jinými organizacemi.

Ambulantní péče může mít podobu jednorázové intervence nebo dlouhodobější spolupráce dle vzájemné dohody. Našimi klienty jsou i děti předškolního věku, většina však navštěvuje základní školu. Od školního roku 2021/2022 se zaměříme

zejména na děti mladšího školního a předškolního věku. Většina nových klientů je tedy v rozmezí od 4 do 13 let.

Na začátku se každý nový klient setkává s ambulantním pracovníkem. Na základě zmapování problému pak ambulantní pracovník navrhne možné způsoby spolupráce (jednorázová konzultace, pravidelné ambulantní docházení, zařazení do ambulantní skupiny či do celodenního programu. V případě, že je u klienta indikace k internátnímu programu, doporučujeme jej do SVP Hlinky (případně do mimobrněnských pobytových programů v SVP). Jednotlivé formy spolupráce se mohou postupem času měnit, případně prolínat v závislosti na povaze a rozsahu problémů, které rodina aktuálně řeší.

S novými klienty probíhá anamnestický rozhovor, který s rodiči vede sociální pracovnice či ambulantní pracovník. V případě, že klient nemá aktuální psychologické vyšetření z jiného pracoviště, absolvuje jej u nás rovněž na počátku ambulantní spolupráci s ohledem na zakázku rodiny.

Práce s klienty v ambulantním programu se nadále orientovala zejména na tyto oblasti:

- jednorázová a dlouhodobá intervenční péče,
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- edukace, poradenství,
- terapeutická péče,
- speciálně pedagogická péče,
- krizová intervence,
- depistážní a prezentační činnost,
- následná péče po absolvování celodenního programu.

Při práci v ambulanci vždy vycházíme z aktuálních potřeb klienta, jeho možností, abychom podpořili jeho další rozvoj, pomohli odstranit bariéry, které mu tento rozvoj ztěžují. Nastavení cílů ambulantní péče probíhá na začátku práce s klienty ve formě individuálního výchovného plánu - ten zohledňuje potenciál dítěte a rodiny ke změně a vážnost výchovných problémů. Klademe velký důraz i na emoční aspekty rodinných problémů. V letošním roce i s ohledem na snižující se věk nově příchozích klientů jsme se více zaměřovali na stanovení výchovných cílů u rodičů.

Na chodu ambulance se ve školním roce podíleli dva speciální pedagogové, tři psychologové, sociální pracovnice a vedoucí SVP. Většina zmíněných však pracovala v rámci ambulantního programu pouze na část úvazku. V průběhu roku také odešel etoped. Nová etopedka pak nastoupila až začátkem července.

V našem středisku ve školním roce 2022/2023 bylo v ambulantním programu aktivně zapojeno 267 klientů (z čehož 202 chlapců a 65 dívek). Nových klientů během školního roku přibýlo 101. Část roku byla ambulance omezena právě neobsazeným místem etopeda.

V letošním roce se situace poněkud stabilizovala. Hladký chod ambulantního pracoviště nebyl narušen ani lockdownem ani stěhováním jako v loňském roce. I vzhledem k omezené možnosti využívání budovy na Veslařské 252, funguje část ambulance v areálu MŠ, ZŠ a SŠ Kamenomlýnská na adrese Kamenomlýnská 2.

Přetrvává obdobný trend jako v minulých letech, kdy klienti střediska výchovné péče nejčastěji docházejí s tématy týkající se školní docházky (např. záškoláctví, šikana, neplnění školních povinností, neúspěch v sociální interakci, nerespektování pravidel, důvody týkající se osobnosti dítěte a obtíže v rodinném prostředí (např. vztahy v rodině, komunikace, neplnění povinností apod).

Iniciátorem kontaktu SVP byla v téměř polovině případů škola, přestože objednání probíhá vždy pouze zákonným zástupcem.

Již třetí rokem po sobě proběhly ambulantní skupiny na pracovišti Kamenomlýnská. Tentokrát pod vedením Mgr. et Mgr. Jakuba Tichého a Mgr. Martina Štěpanovského. Skupiny v letošním roce absolvovalo 13 klientů. Program skupin je založený na zážitkové formě učení, možnosti prožít korektivní zkušenost a úspěch, získat zpětnou vazbu okolí a v rámci malé skupiny se učit pracovat se svými emocemi a potřebami.

V rámci ambulantního programu bylo realizováno 69 návštěv škol. Do tohoto výčtu jsou zahrnuty konzultace při návratech dětí z celodenního programu, ambulantní náslechy s následnou konzultací s pedagogy či prezentace programů střediska.

Čtyři klienti byli zařazeni do projektu celoročního doprovázení studenty psychologie, který zajišťuje Mgr. Vaněk. Jde o každotýdenní terénní práci s klientem v součinnosti se střediskem.

4. Celodenní program

Celodenní program je koncipován pro děti prvního stupně s možným přesahem do sedmého ročníku. Práce s dětmi nižšího věku umožňuje zasáhnout dříve do problematických oblastí a pomoci jim osvojit si správné vzorce chování.

System je postaven na pravidelném režimu s každodenním motivačním hodnocením barevnou formou. Na tuto stěžejní část navazovalo i dílčí hodnocení individuálních motivačních cílů nebo osobní hodnocení povedených momentů. Barevné hodnocení doplněné slovním komentářem bylo zaznamenáváno každodenně do deníků dětí, který jedním z nástrojů každodenní komunikace mezi dětmi, rodiči a pracovníky zařízení.

Zde je rozložení dětí do jednotlivých ročníků během školního roku (2 x 2. třída, 6 x 3. třída, 6 x 4. třída, 5 x 5. třída, 3x 6. třída, 1x 7. třída).

Kontakty se školami zajišťují garanti, kteří mají jednotlivé rodiny na starosti v součinnosti s paní učitelkou. Děti pracují dle individuálních plánů, který tvoří kmenová škola na základě žádosti. V předposledním týdnu pobytu děti odcházejí na tři dny do svých kmenových škol, v těchto dnech probíhá náslechy v hodině, konzultace s vyučujícím či práce se třídou, je-li vhodná. Kmenoví pedagogové jsou zváni ke konzultaci i během programu formou návštěvy v SVP.

V letošním roce jsme doplnili tým o paní asistentku, což umožnilo zkvalitnit školní práci zejména v individuální oblasti. Děti přicházejí se stále většími mezerami ve znalostech a schopnostech školně pracovat, práce asistentky je velmi nápomocná k doplnění chybějících znalostí a dovedností. Zkvalitnění práce napomohlo i vytvoření dvou malých učeben z bývalých pokojů internátního programu. Hlavní třída je doplněna o interaktivní tabuli, menší třída je určena k individuální práci.

Všechny děti se ke své práci vyjadřují na dílčích hodnoceních, a pokud se jim celý týden daří, jsou na komunitním setkání oceněny (propiska, tužka, zvýrazňovač, bloček...). Školní úspěchy tak mají významný podíl na práci s celým rodinným systémem i širším okolím. Odrážejí se také na celkovém nastavení a sebevědomí dítěte.

Neméně důležitou složkou programu je oblast volnočasová, kterou zajišťují vychovatelé v rámci odpoledních vychovatelských bloků. Aktivity v této oblasti jsou cílené na rozvoj zájmové činnosti, sociálních kompetencí a na osobnostní růst dítěte. Kromě výchovně vzdělávacích a zájmových činností jsou součástí programu i terapeutické aktivity. Dvakrát týdně byly v tomto roce realizovány rozvojové skupiny v rozsahu 60 a 90 minut + komunita, kratší skupiny pak každodenně ráno jsou

zaměřeny relaxačně. Pravidelně probíhaly také individuální pohovory s dětmi i jejich rodiči jednou týdně. Skupiny a pohovory zajišťovali psycholožka a etoped. Po skončení programu je rodinám nabízena následná ambulantní péče.

Výjezdové a jiné aktivity SVP projekt je realizován za finanční podpory města Brna z dotačního projektu prevence kriminality

V letošním roce se v rámci celodenního programu střediska klienti účastnili 5 čtyřdenních výjezdů. A to v měsíci říjnu, lednu, březnu, květnu a červnu. Všechny uskutečněné výjezdy proběhly bez větších komplikací a splnily svůj cíl. Výjezdové aktivity v roce 2023 byly realizovány za finanční podpory města Brna z dotačního projektu pomáháme nalézt cesty z oblasti prevence kriminality. Díky této dotaci jsme mohli tyto aktivity realizovat ve Stříbrných horách a v okolí Žamberka. Z dotačních financí byly pro výjezdové činnosti zakoupeny spací pytle.

Dále jsme v průběhu roku pořádali jednodenní výlety v okolí Brna do Nebovid – Pohádkový potok a Brněnské přehrady. Dále jsme podnikli výstup na rozhlednu Holedná. Prozkoumali okolí Ochozu u Brna - jeskyně Pekárna, Kaprálov mlýn v Mariánském Údolí. Navštívili jsme Technické muzeum, expozici VIDA a ZOO Brno. Na Vánoce jsme byli na tradiční prohlídce kostelů. Dále spolupracujeme s Kociánkou a Českým rozhlasem Brno, kde jsme mohli absolvovat exkurzi a nahrát skupinovou píseň. K pohybovým aktivitám jsme využívali tělocvičnu na Střední škole Kamenomlýnská a pro další pohybové aktivity s dětmi jsme využívali park Anthropos a tělocvičnu v DÚ na Veslařské. V rámci zlepšování fyzické zdatnosti jsme podnikli výpravy na koloběžkách. V rámci spolupráce s rodinou jsme v každém běhu CP uspořádali soutěže a tvoření s rodiči. Jednou v areálu SVP Veslařská a dvakrát na SVP Kamenomlýnská.

V prázdninovém čase jsme realizovali týdenní příměstský tábor pro naše klienty. Účastnilo se ho pět dětí, program měl indiánskou tematiku a velmi dobře doplnil pro klienty prázdninový volný čas.

Přehled výjezdů 2022 - 2023 – Celodenní program		
Termín	Místo	Cíle
11. – 14. 10. 2022	Čučice	Stmelení kolektivu, ohleduplnost k druhým, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti, vzdělávání, hledání vhodných alternativ trávení volného času – hry, sportování, malování.
4. – 7.1.2023	Pustá Rybná	Prohloubení skupinové soudržnosti, spolupráce a zvládání zátěžových situací, překonávání se, budování fyzické kondice. Nácvik sebeobsluhy.
28.2. - 3.3.2023	Čučice	Stmelení kolektivu, ohleduplnost ke druhým, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti, vzdělávání, hledání vhodných alternativ trávení volného.
23. - 26.5.2023	Stříbrné hory	Prohloubení skupinové soudržnosti, spolupráce a zvládání zátěžových situací, překonávání se, budování fyzické kondice. Nácvik sebeobsluhy.
20. - 23.6.2023	Žamberk	Prohloubení skupinové soudržnosti, spolupráce, zvládání zátěžových situací, překonávání se a budování fyzické kondice. Nácvik sebeobsluhy, stolování a chování na veřejnosti.

5. Údaje o klientech SVP – k 31.8.2023

Tab. 1 - Počet klientů v ambulantní péči:

	Počet klientů
Ambulantní část	267
z toho nových klientů (od 1. 9. 2022)	101
Počet všech dívek	65
Počet všech chlapců	202
Počet klientů v ambulantní skupině	13
Počet návštěv škol	69

Tab. 2 – Počet klientů na celodenním programu:

	Počet klientů
Kapacita celodenního oddělení	8
Celodenní oddělení	29
Počet dívek	4
Počet chlapců	25

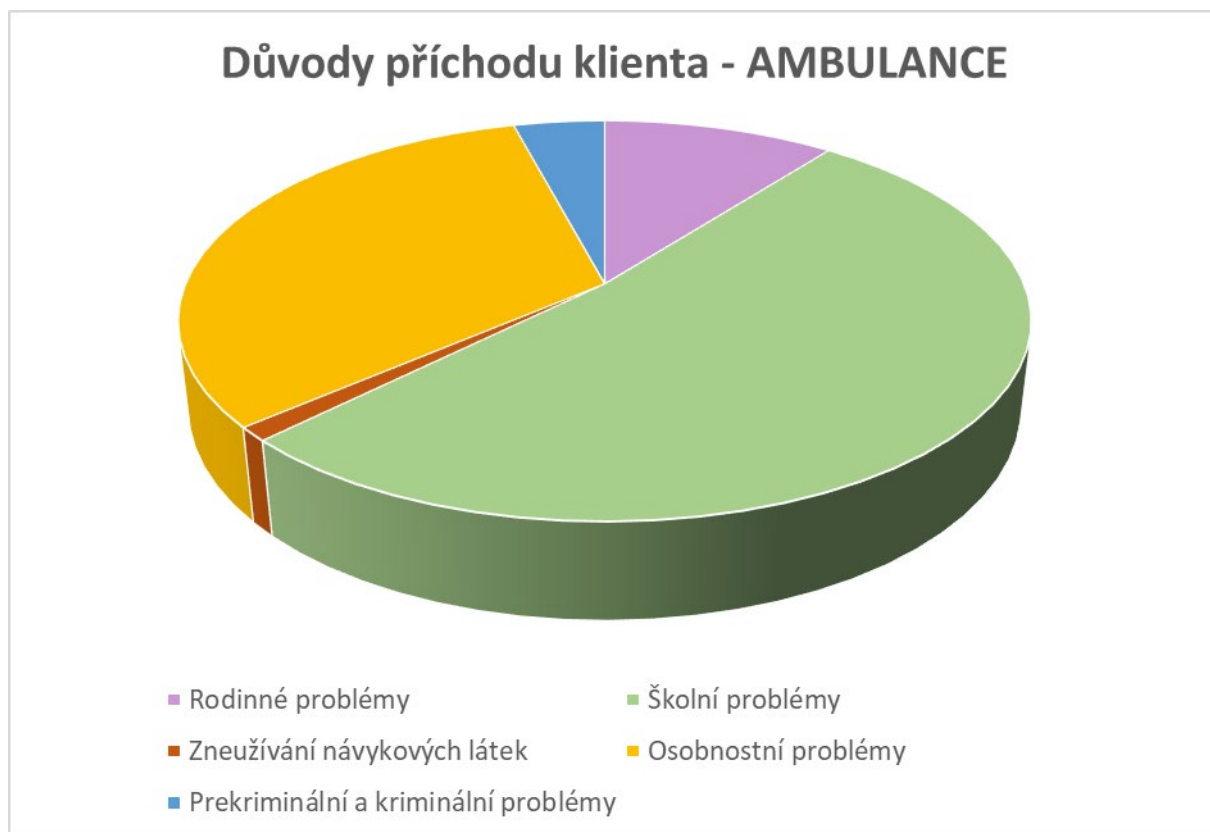
Tab. 3 – Počet klientů v ambulantní péči podle okresů

		V péči OSPOD
Brno	190	76
Brno-venkov	43	14
Ostatní	34	11

Tab. 4 – Hlavní důvod příchodu klienta do SVP

	ambulance	celodenní
Rodinné problémy	28	1
z toho týrání a sexuální zneužívání	0	0
Školní problémy	139	19
z toho SPUCH	62	9
Zneužívání návykových látek	3	0
Osobnostní problémy	86	8
Prekriminální a kriminální problémy	11	1

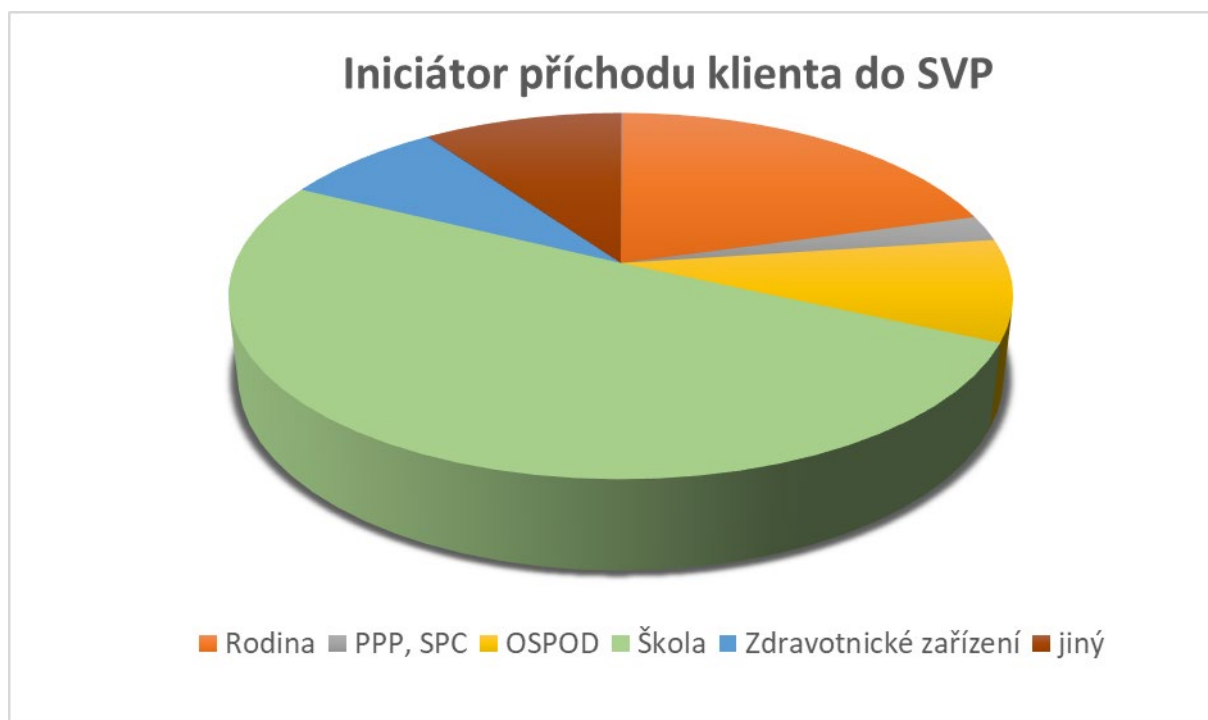
Graf 1 – Četnost důvodů příchodu klienta do SVP

Tab. 5 – Iniciátor příchodu klienta do SVP

	ambulance	celodenní
Klient sám	0	0
Rodina	55	5
PPP, SPC	6	0
OSPOD	24	4
Škola	135	18
Zdravotnické zařízení	21	0
Soud, PMS ČR	0	0
jiný	26	2

Graf 2 – Iniciátor příchodu klienta do SVP

6. Údaje o pracovnících SVP k 30.8.2021

Jméno	vzdělání	zařazení	poznámka
Mgr. Bohdan Čermák	VŠ	speciální pedagog- etoped	Vedoucí SVP
Mgr. Lucie Jandová	VŠ	speciální pedagožka - učitelka	Zástupkyně vedoucího SVP, CP
Mgr.et Mgr. Jakub Tichý	VŠ	psycholog	AP
Kateřina Musilová, DiS.	VOŠ	sociální pracovnice	AP
PhDr. Kateřina Jírů	VŠ	psycholožka	AP, CP
Mgr. Martin Štěpanovský	VŠ	speciální pedagog- etoped	AP
Mgr. et Mgr. Aneta Hrabovská	VŠ	speciální pedagožka- etopedka	AP – zástup MD
Mgr. Tereza Komprsová	VŠ	Speciální pedagog - etoped	AP, CP
Mgr. Veronika Křížková	VŠ	vychovatelka	CP
Tomáš Hrstka, DiS.	VOŠ	vychovatel	CP
Bc. Kateřina Ferinová		asistent pedagoga	CP
Veronika Votoupalová	SŠ	úklid	
Jarmila Tenorová	SŠ	úklid na DPP	

Celkový počet úvazků k 30.8.2023

	přepočtený počet	fyzický počet
Vedoucí SVP, etoped	1,0	1
Psycholog	2,0	3
Etoped – spec. pedagog	2,0	2
Soc. pracovnice	1,0	1
Speciální pedagog - učitel	1,0	1
Vychovatelé	2,0	2
Asistent pedagoga	1,0	1
CELKEM	10	11

Aktuálně je tým kompletní po doplnění o paní etopedku, která se během léta zapracovala. Během roku z této pozice odešel pan Klečka. Z mateřské dovolené se na pozici sociální pracovnice vrátila paní Musilová, která se velmi rychle zapracovala.

7. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP

Díky podpoře Diagnostického ústavu bylo možné realizovat větší množství kurzů, které níže uvádím.

Psycholožka

- Kurz Wisc III a jeho vzdělávací aplikace v poradenské praxi.
- epizody Diagnózy F. Z knih například Hry pro rozvoj všímavosti u dětí
- Mindfulness pro děti 5-12 let
- Jak přežít, když se často bojím a Jak přežít, když mě všechno štve.
- Webinář - Krize jako ztráta, ztráta jako krize
- Webinář - Hra na hraně

Psycholožka

Kurz: Hlas jako nástroj komunikace i charakterizace osobnosti

Webináře:

- Komunikace v krizových situacích
- Kognitivně behaviorální intervence při práci s úzkostnými dětmi a žáky
- Úzkostné ladění dítěte a co s tím v rámci školy – kazuistický seminář
- Třídní pravidla – zavedení a udržitelnost – kazuistický seminář
- Jak tvořit pravidla pro „zlobivé“ žáky
- Storytelling možnosti vyprávění příběhu pro práci s nejen dětským klientem
- Dynamika mezilidských vztahů

Podcasty

- Diagnóza F
- Na tenké lince
- Balanc
- Děti jsou taky lidi
- Zdravá duša

Etoped

- Relaxační techniky v práci s dětmi a rodinou CETERAS
- Úvod do psychoterapie traumatu AQUEDUCT EDUCATION, Mgr. Petr Odstrčil
- Sebepoškozování u dětí a mladistvých (Velký Vůz Sever - poradenské a vzdělávací centrum, z. ú.)
- ADHD prakticky (Vzdělávací klub eduall)
- Co ví věda o výchově

psycholog

- Dokončení teoretické části psychoterapeutického výcviku SUR

Online kurzy

- Sebepoškozování u dětí a mladistvých (Velký Vůz Sever - poradenské a vzdělávací centrum, z. ú.)
- ADHD prakticky (Vzdělávací klub eduall)
- Co ví věda o výchově

Etoped

- Konference pro zdraví duše

vychovatelé

- Agrese je OK, metoda zvládnání vzteku - dokončení kurzu (Liga otevřených mužů)

8. Údaje o aktivitách a prezentaci SVP, spolupráce s dalšími subjekty

Zařízení se snaží prezentovat stabilitou nabízených programů a kvalitní komunikací se zúčastněnými organizacemi v péči o klienta.

V oblasti prezentace ve školním prostředí pokračujeme v pravidelných schůzkách na půdě jednotlivých škol při návratu klientů z programů. V září a částečně i v říjnu probíhaly návštěvy škol s prezentačním programem zařízení.

V letošním roce proběhlo 69 setkání na půdě škol.

Individuální spolupráce probíhá s PPP Brno.

Pokračovali jsme v prezentaci celkového konceptu zařízení pro pracovníky OSPOD.

Spolupráce s pracovníky OSPOD, pakliže jsou zapojeni v práci s rodinou, je taktéž standardním bodem naší činnosti. Vzájemná otevřená informovanost s dodržením

etických pravidel v oblasti informací je z našeho pohledu značně důležitá, důraz klademe na týmovost a komplexnost v rámci práce s klientem.

Na podzim proběhly dvě setkání metodiků prevence v areálu střediska v rámci jejich vzdělávání.

Pokračuje dobře navázaná spolupráce s brněnskými pedopsychiatry. Pokračuje strmý nárůst psychiatrických potíží u dětí i velmi dlouhé objednací doby u pedopsychiatrů.

Studentské praxe byly v letošním roce realizovány zejména z oblasti speciální pedagogiky.

9. Závěr

Uplynulý rok přinesl do zařízení větší stabilitu a to i přes trvající potíže s budovou na ulici Veslařské, kde probíhá soudní pře o věcné břemeno na příjezdové cestě do zařízení. Zařízení je tak stále rozloženo mezi dvě adresy, což ztěžuje provoz, zároveň jsme rádi, že prostory v SŠ a ZŠ pro znevýhodněné na ulici Kamenomlýnské můžeme využívat pro provoz části ambulance.

SVP Brno nabízí ucelený komplet péče o klientelu s poruchou chování, a to jak nabídkou programů, tak šíří věkovou a pokrývá nyní celou školní docházku dětí. Prvostupňová specializace našeho odloučeného pracoviště doplnila chybějící část péče o klientelu se začínajícími potížemi. I díky doplnění týmu budeme moci nabízet kratší objednací lhůty než v loňském roce.

Díky podpoře DÚ jsme doplnili chybějící materiálové zázemí zařízení zejména ve školní oblasti, ale i v oblasti volnočasové pro nižší věk dětí. Finanční podpora statutárního města Brna v projektu Pomáháme nalézt cesty umožnila zkvalitnit výjezdovou část celodenního programu.

Děkuji všem zaměstnancům svp za odpovědnou a kvalitní práci.

Děkuji provozovatelům ubytovacích zařízení v Pusté Rybné a Čučicích, jejichž prostory využíváme ke krátkodobým výjezdům. Dále pak SŠ a ZŠ Kamenomlýnská, jmenovitě paní ředitelce Ing. Šestákové, za pronájem prostor pro ambulantní činnost zařízení a pronájem tělocvičny.

Velké poděkování patří vedení DÚ a SVP za podporu nejen finanční, ale zejména za soustavné vytváření přívětivého klimatu pro práci všech zaměstnanců.

Všem spolupracujícím organizacím i jednotlivcům bych chtěl touto formou poděkovat za práci, kterou pro děti i zařízení dělají.

V Brně 15.9.2023

Mgr. Bohdan Čermák
Vedoucí zařízení